

[Arbejdsministeren]

ske rigtigt var inde på, alligevel samle nogle ting op, opfølgning fra Bonnerup Nielsenudvalget, andre love osv. Vi vil samle dem og lægge dem frem også for Folketinget. Jeg synes, dele af lovforslaget – men sandelig også det om de sociale pensioner – er udmærket egnet til at være samtalestof i arbejdsmarkedsudvalget. Jeg tror, det vil være fornuftigt med en sådan dialog i arbejdsmarkedsudvalget – og også gerne med mig – med henblik på at se, om vi kan finde modeller, der gør, at der kan skaffes bred politisk opbakning bag denne ændring. Det er formålet med at lægge det frem på denne måde. Det håber jeg kan lykkes.

Jeg kan tilsige, at alle de spørgsmål af teknisk karakter, som er blevet stillet her i dag, nok skal blive besvaret, hvis de bliver stillet i arbejdsmarkedsudvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 97:

Forslag til lov om ændring af lov om retsforholdet mellem arbejdsgivere og funktionærer. (Beskyttelse mod opsigelse efter arbejdsskadebetinget sygefravær).

Af Tommy Dinesen (SF) m.fl.
(Fremsat 18/11 86).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Inden jeg kommenterer lovforslaget, vil jeg godt, da jeg tror, det er nødvendigt, minde om, hvad 120 dages-reglen i funktionærloven egentlig går ud på. Den går kort fortalt

ud på at tilskynde arbejdsgiveren til at vente med at afskedige på grund af sygdom. Hvis arbejdsgiveren nemlig venter, indtil sygdommen har været 120 dage, så gælder et særlig kort varsel på 1 måned, uanset om funktionæren ellers var berettiget til f.eks. 3 måneders eller 6 måneders varsel. 120 dages-reglen forhindrer altså ikke afskedigelse på grund af sygdom.

Denne forklaring påviser i virkeligheden, at det fremsatte lovforslag kan komme til at virke mod sin hensigt, fordi enhver skærpelse af 120 dages-reglen jo, hvis det var det, arbejdsgiveren ville, kunne tilskynde pågældende til i stedet at sige funktionæren op straks ved sygdommens indtræden med sædvanligt varsel. Hvis arbejdsskader således slet ikke kan begrunde anvendelsen af det forkortede varsel, har arbejdsgiveren i virkeligheden ikke andet valg, hvis han eller hun ikke vil betale løn under sygdom i en uoverskuelig periode. Så der er altså en risiko – og det er den, jeg vil påpege over for forslagsstillerne – for, at dette kommer til at virke stik imod sin hensigt.

Jeg har megen sympati for forslagsstillerens bestræbelser for at forbedre arbejdsmiljøet på offentlige og forhåbentlig også på private arbejdspladser, men jeg tror, vi skal gøre det ved en direkte indsats i forhold til arbejdsmiljø med henblik på at forebygge skader og ikke ved noget, som jeg vil karakterisere som en misforstået justering af funktionærloven, en justering, som jeg tror, hvis den virker, vil virke mod sin hensigt.

Så vi kan ikke støtte forslaget.

Taanquist (S):

Jeg kan sige, at vi klart og utvetydigt og uden forbehold kan støtte forslaget. Vi kunne såmænd selv have fremsat det.

Houe (KF):

Ved en umiddelbar betragtning af lovforslaget er ideen om, at opgørelse af sygefravær med relation til funktionærlovens § 5, stk. 2, ikke skal omfatte sygdom, der skyldes en arbejdsskade, særdeles sympatisk.

Når dette er sagt, må jeg dog også påpege, at der ikke vil være nogen yderligere sikring af funktionæren ved en gennemførelse af forslaget, tværtimod. Det ville jo nemlig let få som følgevirkning, at arbejdsgivere tvinges

[Houe]

til af bitter nød at skride til afskedigelse, længe før de ellers ville have fået den tanke.

Grunden hertil er jo, at man sjældent på kort tid kan få afgjort, om sygdom er arbejdsbetinget. Det vil således være en stor fristelse for arbejdsgivere, såvel offentlige som private, når en ansats sygdom ser ud til at blive af lang varighed, da at afskedige med det i loven almindeligt fastsatte varsel. På denne baggrund kan jeg ikke støtte forslaget.

Men som jeg indledningsvis nævnte, har jeg den allerbedste vilje til at medvirke til, at der på alle arbejdspladser er det bedst mulige arbejdsmiljø til gavn for både virksomhederne og de ansatte.

Jens Peter Jensen (V):

Her står vi så igen over for, at man er meget charmeret af de teorier, som Socialistisk Folkeparti har, men de stemmer ikke så godt med det praktiske liv. Læser man selve forslaget igennem, er man umiddelbart sympatisk indstillet over for det, men ser man så på de praktiske virkninger, så er jeg desværre nødt til at sige, at jeg er enig med arbejdsministeren og også den foregående taler om at være bange for, at det kommer til at virke imod sin hensigt.

Men lad os da bare i udvalget få lidt drøftelse af, om der kan føres nye synspunkter og argumenter ind, det har jeg ikke noget imod. Men jeg er altså bange for, at det er en smuk teori og en dårlig praksis, man her kommer ind på.

Estrup (RV):

Det forekommer umiddelbart anstødeligt, hvis man forestiller sig det tilfælde, at en arbejdsgiver ikke overholder arbejdsmiljøkravene og en af de ansatte pådrager sig en arbejdsskade og 120-dagesreglen derefter træder i kraft som følge af den arbejdsskade. Opfattet på den måde er jeg fuldstændig enig i princippet, i intentionerne, i dette lovforslag, og derfor vil jeg også på mit partis vegne sige, at vi har megen sympati for forslaget.

Vi synes på den anden side, at der endnu mangler noget, før vi kan sige ja til det. Det er jo ikke oplagt, at alle arbejdsskader er pådraget uden egen skyld. Det er heller ikke oplagt, hvad man skal gøre i tilfælde, hvor

sygeperioden både rummer arbejdsskader og anden form for sygdom.

Man kunne også forestille sig, at man kunne komme ud i problemer, når man skulle til at definere, om der var tale om en erhvervs sygdom eller der ikke var det. En række af de problemer synes jeg at vi må have belyst. Vi må også have belyst, i hvilket omfang den hindring, som arbejdsministeren pegede på, taler imod at gennemføre dette forslag.

Derfor vil jeg sige, at vi vil arbejde positivt med forslaget i udvalget for at se, om det kan afgrænses på en sådan måde, at man faktisk kan sikre mod den situation, som jeg indledte med at beskrive, og kan vi det, så vil vi også være med til at gennemføre forslaget, men vi må først have sikkerhed for, at vi faktisk har et grundlag.

Jeg vil også sige, at forslaget måske kunne have været belyst lidt klarere med mere dokumentation. Det vil vi også gerne kigge på i udvalget.

Bollmann (CD):

Jeg skal på CDs vegne sige, at vi gerne ser generelle forbedringer af arbejdsforholdene, også i forbindelse med opsigelse, men jeg har det ligesom flere andre her i dag og altså også ministeren, at jeg tvivler på, at det fremsatte forslag vil virke efter hensigten.

Jeg mener, at der må kunne findes andre metoder – det er noget, vi kan drøfte i arbejdsmarkedsudvalget – til at løse de problemer, som man i bemærkningerne siger findes i en lang række tilfælde. Jeg vil da gerne i parentes bemærke, at det ikke fremgår, hvor mange tilfælde der er tale om, eller sagt på en anden måde, hvor stort problemet egentlig er. Det synes jeg også kunne være rart at få lidt mere dokumentation om.

Men jeg skal i øvrigt nøjes med at sige, at jeg tilslutter mig ministerens bedømmelse og må afvise forslaget, som det ligger her.

(Kort bemærkning).

Carsten Andersen (SF):

Dette er både til hr. Bollmann og til Venstres ordfører – og egentlig også til arbejdsministeren – fordi begge lægger sig op ad arbejdsministerens vejledning om, at dette forslag eventuelt kunne få en modsat virkning.

[Carsten Andersen]

Jeg vil bede arbejdsministeren om at svare, om det ikke er sådan, at 120 dages-reglen giver arbejdsgiveren en mulighed for at benytte et forkortet opsigelsesvarsel. Og er det ikke sådan, at hvis én, der er ansat efter funktionærloven og f.eks. har været ansat i 8 år, kommer ud for en arbejdsskade og bliver afskediget 2 dage efter, så står arbejdsgiveren til en dom for usaglig opsigelse?

Jeg synes egentlig, arbejdsministerens indlæg her forplumrede debatten i stedet for at give reelle oplysninger til Tinget.

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg vil begynde med at sige, at jeg da var charmeret ved at læse forslaget intention. Samtidig måtte jeg så konstatere, at dette forslag jo ikke er ledsaget af den mest dybtpløjende eller den skarpeste konsekvens. Det virker sådan lige lovlig postulerende. Jeg må have en dokumentation, hvor man redegør for den faktiske situation og påviser, at det, man lægger frem, virkelig vil afhjælpe en dokumenteret problematik.

Sådan som forslaget ligger her, vil jeg ikke kunne medvirke, men jeg vil da meget gerne gå ind i en fordomsfri drøftelse af anliggendet i arbejdsmarkedsudvalget og få en skarpere analyse og nærmere begrundelse. Det synes jeg jeg mangler. Selv om jeg har prøvet at læse forslaget igennem et par gange, så synes jeg ikke, jeg er blevet så meget klogere på det problem, som man vil løse.

Dohrmann (FP):

Nærværende forslag kan kun opfattes således, at SF mener, at hvis nogen bliver syge eller kommer til skade på deres arbejdsplads, er det den fæle arbejdsgivers skyld. Jeg synes, det er en farlig vej, man dér begynder at betræde. Jeg kan levende forestille mig, hvilke modargumenter man f.eks. kunne komme med fra arbejdsgiverside set i forhold til de 120 dage.

Jeg skal derfor kort meddele, at Fremskridtspartiet ikke kan medvirke til en sådan lov.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

VS mener slet ikke, at 120 dages-reglen burde kunne gælde som fyringsgrund. Det er uhørt, synes vi, at f.eks. et brækket ben med tilstødende komplikationer kan bruges af det

offentlige som hurtig sparemulighed, hvis 120 dages-reglen overskrides. Måske skyldes det brækkede ben oven i købet kommunens manglende snerydning.

Men kan vi ikke få det hele, så siger vi også ja til lidt mindre. Vi støtter selvfølgelig SF i, at fravær som følge af en arbejdsskade ikke skal medregnes til de 120 dage. Det er jo i virkeligheden grotesk: først får den ansatte en arbejdsskade på grund af dårlige arbejdsmiljøforhold, og så får man bagefter en fyreseddel.

Vedrørende den dokumentation, som hr. Kofod-Svendsen efterlyste, skal jeg ikke undlade at gøre opmærksom på, at Dansk Sygeplejeråd har tilsendt arbejdsmarkedsudvalget en statistik, der faktisk viser en forfærdende stigning i antallet af opsigelser af sygeplejersker som følge af 120 dages-reglen. I 1981 drejede det sig om 83, i 1982 om 95, i 1983 om 124, og i 1985 nåede man så op på 186. Det viser både noget om det stadig større pres, sygeplejerskerne er udsat for, som gør, at de får arbejdsskader, og det viser altså også, at arbejdsgiverne i stigende omfang fyrer folk på grundlag af 120 dages-reglen.

Jeg vil under udvalgsarbejdet gerne være med til at finde ud af arbejdsministerens ord om, at lovforslaget skulle virke imod sin hensigt, for jeg forstod dem egentlig ikke. Hvis det her blev vedtaget og en offentlig arbejdsgiver derefter sagde: jamen, så fyrer vi med det samme hr. Sørensen, der har fået en arbejdsskade på afdelingen, for det kan vi jo bare, ville man så ikke, som hr. Carsten Andersen også var inde på, kunne sige, at det var en usaglig afskedigelse, når han havde været på sit arbejde i mange år og udført det tilfredsstillende, og hvad ved jeg. Kan man fyre folk på den måde? Og hvis man kan det, skulle vi så ikke se på det samtidig?

Tommy Dinesen (SF):

Jeg vil starte med at sige tak til ordførerne. Der er sagt mange pæne ord, og jeg mener også, det er en god sag.

Men så er forslaget selvfølgelig blevet kritiseret for, om det var rigtigt udformet, eller om der vil ske det modsatte af det, der er hensigten. Hensigten er fra min side klar, den er at forhindre, at folk skal blive fyret med en arbejdsskade.

[Tommy Dinesen]

Jeg tror ikke rigtig på, at det, som ministeren fremfører, kan lade sig gøre. Jeg har selvfølgelig også haft en jurist til at hjælpe mig, og han mente altså, det var denne måde, forslaget skulle udformes på, men jurister er jo meget uenige, det er jo det, de lever af.

Jeg vil også sige, når der er blevet sagt fra forskellige ordføreres side, at der mangler dokumentation, at dette forslag blev lavet for godt og vel to måneder siden og har altså ligget og ventet på at blive behandlet. Og siden den tid er der sket det, at Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd og Dansk Sygeplejeråd har rettet henvendelse til medlemmer af Folketinget og klart dokumenteret, at der, som også fru Elisabeth Bruun Olesen var inde på, er sket en stigning fra 83 til 186 afskedigelser på grund af 120 dagesreglen i løbet af 5 år.

I sidste uge var der i tv i »Landet rundt« nogle repræsentanter for afdelinger af Dansk Sygeplejeråd, tror jeg, det var, eller det var Dansk Kommunal Arbejderforbund, som også fremførte, at de her ting var ved at ske, og ministeren talte under behandlingen af lovforslag nr. L 151 om, at hvis der var huller i loven, så skulle man lave den om. Det, som de ansatte inden for stat, amter og kommuner, der er under funktionærloven, har gjort ophævelser over, er, at det, der i funktionærlovens § 5, stk. 2, skulle være en beskyttelse, nu bliver brugt til, at de bliver fyret. Det er jo det, der er galt.

Jeg vil godt sige til ministeren, som siger, at det bedste er at forebygge og sådan noget, at alle, der har lidt med arbejdsmiljø at gøre, ved, at det med at forebygge kan tage en 10-15 år. Det er i hvert fald ikke noget, man gør fra den ene dag til den anden. Men det kommer vi jo til at diskutere også på næste tirsdag, så det skal jeg nok tage med dér.

Så jeg mener stadig væk, at det forslag, der ligger her, må være det rigtige. Der var ikke rigtig konkrete spørgsmål fra de forskellige ordførere bortset fra hr. Estrup, der gerne ville have noget dokumentation. Det mener jeg nok vi skal få fra de forskellige fagforeninger.

Der er også noget, der skal belyses nærmere i forslaget, men jeg skal da nok sørge for, når vi kommer til at behandle forslaget, at de forskellige fagforeninger får en melding om, at de godt må give nogle tilbagemeldinger til

udvalget, således at vi ved, hvad der sker på området.

Men ellers vil jeg sige tak for den forholdsvis velvillige behandling, det trods alt var.

(Kort bemærkning).

Carsten Andersen (SF):

Jeg vil gentage mit spørgsmål til arbejdsministeren. Er det sådan, så 120 dages-reglen er en ret for arbejdsgiveren til et forkortet opsigelsesvarsel, eller er det en sikring for arbejdstageren? Jeg synes, det er ret væsentligt at vide, om arbejdsministeren også kender de der ting.

Den anden ting er, om et kortere opsigelsesvarsel eller en opsigelse efter lang tids ansættelse, f.eks. 8 år, på grund af to dages sygdom ikke almindeligvis i det fagretlige system og i funktionærlovsområdet vil blive betragtet som en usaglig opsigelse.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Jeg synes altid, det er lidt trist at skulle gentage det, man allerede har sagt, og derfor undlod jeg at besvare hr. Carsten Andersens spørgsmål, men når det kommer igen, så må jeg altså gentage det, jeg har sagt.

Jeg startede nemlig faktisk af samme grund med at redegøre for de gældende regler. Formålet med den nuværende regel er at tilskynde arbejdsgiveren til at vente med at afskedige på grund af sygdom. Så hvis man skærper bestemmelserne, er der en risiko for, at man får dem til at afskedige.

Så kan det godt være, at det får nogle fagretlige konsekvenser, og at det kan klares i en fagretlig sag, men det er i og for sig ikke det, vi diskuterer her. Det, vi diskuterer her, er, om dette forslag er en forbedring for funktionæren eller kan virke modsat. Min vurdering er, at det virker modsat. Det kan vi være uenige om, men min vurdering er, at det nærmere virker modsat, og derfor synes jeg ikke, det er hensigtsmæssigt.

Men lad os da diskutere det i udvalget, og lad os se, om vi kan få noget dokumentation.

(Kort bemærkning).

Tommy Dinesen (SF):

Jeg glemte at sige, da jeg var heroppe, at når nu nogle har været fremme med, at der

[Tommy Dinesen]

manglede dokumentation, så vil jeg nævne, at i bemærkningerne henviser jeg til Danske Kommuner nr. 12, side 12.

(Kort bemærkning).

Carsten Andersen (SF):

Det er jo et ældgammelt trick at svare på noget andet end det, man bliver spurgt om, og jeg må af arbejdsministerens svar udlede, at arbejdsministeren ikke er uenig med mig i den betragtning, at 120 dages-reglen er et forkortet opsigelsesvarsel. Arbejdsministeren ryster på hovedet, men det står i loven. Én, der har været ansat i otte år, har seks måneders opsigelsesvarsel, men 120 dages-reglen giver adgang til en måneds opsigelsesvarsel, og der er ikke nogen arbejdsgiver, som vil benytte sig af den lighed. Det er muligt, at arbejdsministeren har en anden holdning til arbejdsgivere, men vi er dog nogle, der tror på, at der også er positive arbejdsgivere iblandt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 56:

Forslag til folketingsbeslutning om forældres ret til frihed ved børns sygdom.

Af Jytte Andersen (S) m.fl.
(Fremsat 18/11 86).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Som jeg sagde sidst, da vi her i Tinget havde dette forslag til behandling, er jeg enig med forslagsstillerne i, at vi må sikre børnefamilierne rimelige vilkår på arbejdsmarkedet. Det har da også været et tema tidligere på dagen i debatten, hvor det bl.a. blev stærkt fremhævet af nogle af regeringspartiernes ordførere.

Jeg er også enig i, at det kan være et stort problem for forældre at få et sygt barn passet, når de selv skal på arbejde. Men det er jo sådan, at i en lang række overenskomster både inden for den private og den offentlige sektor har man erkendt problemet og aftalt ret til fravær med løn på barnets første sygedag. Det synes jeg er en god løsning, og det er min opfattelse, at en sådan fraværret så udpræget er et overenskomstspørgsmål for arbejdsmarkedets parter. Det vil være forslagsstillerne bekendt, at regeringen har den holdning, at vi i øvrigt ikke vil blande os i de igangværende overenskomster. Derfor synes vi heller ikke, at vi skal blande os i dette spørgsmål, men overlade det til parterne. Men jeg vil godt gøre det med en understregning af, at regeringen er opmærksom på og meget interesseret i, at der bliver gjort noget for børnefamilierne. Det er også grunden til, at socialministeren er kommet med en redegørelse om børnepolitik med henblik på at få en samlet stor debat netop om børnefamiliens situation.

Men når vi taler om det her specifikke område, så må vi altså sige, at lønmodtagerorganisationerne og arbejdsgiverorganisationerne har ansvaret, og normalt vil det ved denne type problem være lønmodtagerorganisationerne, der er den udfarende kraft i forbindelse med rejsning af overenskomstkrav.

Jeg må altså afvise det foreliggende forslag. Det er, som vi var inde på sidste gang, vi behandlede det, både økonomisk belastende og administrativt krævende. Vi vil altså ikke kunne støtte forslaget.

Hanne Andersen (S):

Dette beslutningsforslag, nr. B 56, blev førstebehandlet under et andet nummer en sen majaften i 1986, og nu gør vi det igen en sen januaraften.

Vi gav vores tilslutning til beslutningsforslaget, og vi har stadig væk den samme hold-